

Umsögn Samtakanna '78 vegna tillögu heilbrigðisráðherra til breytingar á reglugerð um söfnun, meðferð, varðveislu og dreifingu blóðs og viðauka IV

Samtökin '78 - félag hinsegin fólks á Íslandi fagna þessari tímabæru tillögu heilbrigðisráðherra af öllu hjarta og mæla eindregið með því að hún verði samþykkt óbreytt.

Samkvæmt núgildandi reglum Blóðbankans má ekki undir neinum kringumstæðum gefa blóð ef maður er karlmaður sem hefur haft samfarir við sama kyn, eða ef rekkjunautur er karlmaður sem hefur sofið hjá karlmanni. Ekki er á nokkurn hátt tekið tillit til kynhegðunar að öðru leyti. Í núgildandi reglum Blóðbankans felast því gamalgrónir fordómar, þar sem kynlíf hinsegin karla er flokkað sem áhættuhegðun algjörlega óháð öðrum þáttum, t.d. sambandsstöðu.

Með reglugerðarbreytingunni sem hér er til umsagnar verður mismunurinn í garð karla sem sofa hjá körlum, þ.e. homma, tvíkynhneigðra og þankynhneigðra karla auk annarra, loksins aflétt. Með breytingunni verður kynhegðun hinsegin karla ekki skilgreind sem áhættuhegðun í sjálfri sér, heldur verður lítið til annarra þátta til þess að meta áhættu. Þetta er framfaraskref og í takt við þróun á alþjóðlegum vettvangi.

Með nýjustu þekkingu og þeirri framþróun sem átt hefur sér stað, t.d. í Bretlandi, Ísrael og Hollandi, væntum við að hægt verði að vinna að breytingum á verklagi Blóðbankans hratt og örugglega. Blóðbankinn getur þannig nýtt reynslu annarra þjóða sem hafa aflétt sambærilegu banni við undirbúning þessara breytinga.

Samtökin '78 gerðu könnun meðal hinsegin fólks haustið 2020 um viðhorf til blóðgjafa, gildandi reglna um þær og til hugmynda sem upp höfðu komið um mögulegar afléttingar á þeim í skrefum (þar sem skírlífistímabils væri krafist). Yfirgnæfandi meirihluti þeirra 140 einstaklingum sem svöruðu könnuninni töldu að hverfa ætti frá þessum úreltu reglum. Sömuleiðis taldi mikill meirihluti svarenda allar hugmyndir um að krefja hinsegin karla sérstaklega um ákveðinn skírlífistíma fyrir blóðgjöf niðurlægjandi. Eðlilegast væri að skima alla blóðgjafa fyrir

áhættuhegðun í kynlífi. Þessi svör nýttu Samtökin '78 til þess að smíða ályktun um blóðgjafir sem aðalfundur samþykkti 7. mars sl.

Reglugerðarbreyting heilbrigðisráðherra er í fullu samræmi við þá ályktun, en þar var skorað á heilbrigðisyfirvöld, heilbrigðisráðherra, Blóðbankann og ráðgjafanefnd um fagleg málefni blóðbankaþjónustu að tryggja að reglum um blóðgjafir yrði breytt í samræmi við stefnu stjórnvalda er varða bann við mismunun.

Það er sannarlega gleðiefni að nú sé fram komin reglugerðarbreyting sem leyfir öllu fullfrísku fólki sem stundar öruggt kynlíf að láta gott af sér leiða með blóðgjöf, öllu samfélaginu til heilla.

Fyrir hönd stjórnar Samtakanna '78,

Þorbjörg Þorvaldsdóttir, formaður